

serne: Hvis I mene, der er Grund til at gøre noget, maa I faa Lov til det. Og jeg tror, at vi der ere i god Overensstemmelse med det, som i alt Fald for mig og vistnok for mange var ikke den mindste og daarligste Side ved Skoleloven, som blev vedtagen i sidste Rigsdagssamling, det nemlig, at saa meget som muligt af Ordningen af Skolevæsenet i Kommunerne blev lagt i de stedlige Skolekommissioners og Sogneraads Haand. Det har absolut sin heldige Virkning paa Skolesagens Løsning og paa Erkendelsen af Skolens Betydning i Folket, at det er Beboerne gennem de Myndigheder, de have valgt, der, saa vidt som det er muligt, faa Ordningen af Sagen i deres Haand.

Lovforslaget er jo selv saa lille, at jeg let kan overkomme at omtale de enkelte Bestemmelser i det. Disse gaa for det første ud paa at sige, at der af Kommunens Kasse kan bevilges Midler til Afholdelse af Udgifterne ved Skolebespisningen i Maanederne December—Marts; og dernæst, at de Udgifter, som paa denne Maade afholdes, skulle opføres paa Skolevæsenets Konto. Det er ikke tilfældigt, at netop dette er valgt. Forslagsstillerne have dermed ment, at netop det, at det slaas fast, at de Udgifter, som anvendes til Bespisning af Skolebørn, ere Udgifter til Skolevæsenet, har sin Betydning i Retning af at faa Folk til at se, at det ikke er en indirekte Fattighjælp, her gives, men at det virkelig er noget, som har sin nøje Forbindelse med Skolen, med Undervisningen. Dernæst gaar Lovforslaget ud paa at bestemme, at de Udgifter, som paa denne Maade ere anvendte, og som altsaa skulle føres til Udgift paa Skolevæsenets Konto, ikke kunne betragtes som Fattighjælp eller faa Fattighjælps Virkninger for de Forældre, hvis Børn have deltaget i Bespisningen, og jeg kunde fristes til at sige, at dette maaske egentlig er Hovedpunktet i Lovforslaget, for saa vidt som det er et af de Spørgsmaal, som i alt Fald, saa vidt Forslagsstillerne have faaet oplyst, ikke ere tilstrækkelig klargjorte i de Bestemmelser, vi have i vor Fattiglovgivning. Endelig er der med Hensyn til Landkommunerne indsat en særlig Bestemmelse som Følge af, at det kun er visse bestemte Ting, som Landkommunerne have Lov til at bruge Penge til uden Amdsraadets Samtykke. Til alt, hvad en Landkommunes Sogneraad ellers mener der er Grund til at yde Penge af Kommunens Kasse, skal Amdsraadets Samtykke indhentes. Af Hensyn hertil, og for at Landkommunerne altsaa kunne blive

stillede saa frit, som der i det hele kunde være Grund til, er den Bestemmelse indsat, som staar i § 2, og som gaar ud paa, at naar der tages Beslutning derom i to paa hinanden følgende Møder, kan en saadan Udgift bevilges uden Amdsraadets Samtykke. Jeg kunde maaske sige, at det egentlig kun er en Udvidelse af den Ret, som Kommunerne have til at styre deres egne Sager, og det virker, som sagt, fuldstændigt i det samme Spor, som vi gik i ved Vedtagelsen af Skoleloven.

Jeg har til Slut Lyst til at gøre et Par Bemærkninger om, hvordan jeg tænker mig, at Sagen vil komme til at udvikle sig, særlig i Landkommunerne, der er dem, der ligge mig nærmest. Naar jeg før sagde, at de Tal, som jeg havde uddraget af Bilagene til den Beretning, som Udvalget afgav i Fjor, paa ingen Maade kunne siges at være et Vidnesbyrd om, at der navnlig for Landets Vedkommende findes nogen særlig stor Trang, vil jeg dog nødig misforstaa, som om jeg dermed skulde have sagt, at der slet ingen var. Jeg ved af min egen Erfaring som Kommunalmand, men ogsaa som Privatmand, at der hist og her i alt Fald gives Forældre, som man om Vinteren kan høre sige, at hvis det ikke var alle disse her Mellemmader, der skulde til, var det slet ingen Sag, men at det er ikke saa let at faa Mellemmader til alle de Børn, der skulle i Skole. Jeg tror ikke, det er uberettiget af Smaafolk at sige saaledes, og det er meget uheldigt for Børnene, om de, som tidligere undertiden skete, skulle møde i Skolen med et Stykke tørt Brød, stegt Flask og lidt Ost. Da jeg begyndte at gaa i Skole, kunde man se det enkelte Steder, men jeg gad vidst, om det nu noget Sted er Tilfældet. Jeg siger, det er meget uheldigt, fordi det vil sætte Skel mellem Fattigfolks og bedre stillede Folks Børn, og ogsaa for Skolearbejdet er det uheldigt. Naar der er saadanne Forhold til Stede, at de stedlige Skolekommissioner have Øjet aabent for, at der er Grund til at gøre noget, vil det efter Vedtagelsen af denne Lov i alt Fald til en Begyndelse let kunne ordnes paa denne Maade, at Skolebestyrelsen akkorderer med den vedkommende Lærer eller, hvis der bor en Mand i Nærheden, da med ham, om, at Lærerens Kone eller den nærboende Mands Kone skulde give saa og saa mange Børn Mad for en rimelig Betaling. Det vil ikke kunne volde Kommunen særlig store Udgifter, naar der ikke skal oprettes Skolekøkkener. Det kan maaske føre til, at vi faa en mere